

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Czesław

Nazwisko: Perkowski

Miejsce urodzenia: Borodzino gm. Kurzeniec woj. wileńskie

Data urodzenia: --1928

Kraj urodzenia: Polska

Imię ojca: Franciszek

Dodatkowe informacje: Historyk Jacek Karczewski w artykule pt. "Wileńskie tropy na Kurpiowszczyźnie" (kwartalnik „Wyklęci” nr 1) zapisał, że "Czesław Perkowski „Dzik”, członek ochrony sztabu XVI Okręgu NZW krypt. „Orzeł”, prawdopodobnie poległ w lipcu 1947 r." (w czasie zbrojnej walki z obławą KBW-UB).

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Czesław Perkowski (ur. w 1928 r.) przybył na tereny powiatu Ostrołęka z Wileńszczyzny w czerwcu 1944 - w szeregach zbrojnego oddziału pod dowództwem chor. Józefa Kozłowskiego pseud. "Las", z którym współpracował od roku 1943. W tym oddziale i w partyzantce AK i Armii Krajowej Obywatelskiej (AKO) w latach 1944-1945, a później w leśnych oddziałach antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW), Czesław Perkowski nosił pseudonim "Dzik" (jego brat Wacław Perkowski pseud. "Zając" był także członkiem oddziału "Lasa"). Czesław Perkowski figuruje w aktach, zapisach ewidencyjnych i kartotekach WUBP i KW MO w Warszawie i PUBP Ostrołęka z lat 1947-1955. Zapisano w nich między innymi, że Czesław Perkowski pseudonim "Dzik" to "członek bandy NZW po wyzwoleniu".</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>

Czesław Perkowski pseud. "Dzik" figuruje w materiałach operacyjnych UB z PUBP Ostrołęka z lat 1947-1955 dot. przede wszystkim jego osoby jako poszukiwanego b. żołnierza zbrojnego oddziału Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) i antykomunistycznego podziemia (w zapisach UB "bandy >Lasa<"). W tych aktach UB zapisano między innymi, że Czesław Perkowski pseud. "Dzik" to "figurant rozpracowania obiektowego", który już w roku 1946 był łącznikiem i "adiutantem >Lasa<", tj. chor. Józefa Kozłowskiego pseud. "Las" - dowódcy partyzanckiego oddziału NZW i XVI okręgu NZW krypt. "Orzeł" - walczącego z komunistycznymi okupantami kraju na terenach powiatów Ostrołęka, Kolno, Szczytno i Przasnysz w latach 1945-1948. Akta te zawierają między innymi kartę ewidencyjną Czesława Perkowskiego, jego charakterystykę, odpisy kilku listów i rozkazów dowódcy ww. oddziału NZW, wykaz pseudonimów i innych danych kilkudziesięciu "członków bandy >Lasa<", protokoły przesłuchań kilku członków i współpracowników NZW, doniesienia kilku tajnych informatorów UB - znajomych >Dzika<. W krótkiej charakterystyce ww. zapisano m.in., że Czesław Perkowski pseud. "Dzik" został "zabity we wsi Zdunek gm. Myszyniec pow. Ostrołęka w 1947 r.". Natomiast z licznych dalszych dokumentów UB z lat 1948-1955, w tym z doniesień kilku tajnych informatorów UB wynika, że w roku 1948 i 1949 Czesław Perkowski pseud. "Dzik" żył i ukrywał się, następnie prawdopodobnie w 1948 roku wyjechał wraz z matką z terenu pow. Ostrołęka w okolice Poznania lub Szczecina i był poszukiwany przez UB z PUBP Ostrołęka. Tych poszukiwań zaniechano dopiero w roku 1955 z powodu braku agenturalnych doniesień i informacji dot. Czesława Perkowskiego.

IPN BU 0203/279 (4497/II).

Czesław Perkowski pseud. "Dzik" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w wielotomowych aktach KW MO w Warszawie z lat 1978-1989 zatytułowanych "Charakterystyka nr 64, Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Okręg Warszawski nr XVI". Te materiały, w tym głównie kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane w latach 1978-1989 (na podstawie dawnych materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch) przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. W kwestionariuszu dot. Czesława Perkowskiego pseud. "Dzik" (w tomie 14) zapisano między innymi, że ww. "wspólnie z Józefem Kozłowskim ps. „Las” przybył na tereny powiatu Ostrołęka z Wileńszczyzny i był członkiem ochrony sztabu okręgu XVI NZW, którego komendantem był od maja 1947 r. ww. >Lasa<. Również jego rodzony brat posługujący się ps. >Zając< był w ochronie >Lasa<". Zanotowano, że Czesław Perkowski został "zabity w potyczce z wojskiem".

IPN BU 0180/80 t. 14 (Charakterystyka nr 64).

Czesław Perkowski pseud. "Dzik" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w obszernych aktach operacyjnych UB z PUBP Ostrołęka z lat 1948-1952 zatytułowanych "Rozpracowanie obiektowe kryptonim >O-A-1<". To rozpracowanie UB zostało założone na byłych żołnierzy, członków i współpracowników NZW z okręgu XVI tej antykomunistycznej organizacji zbrojnej - obejmującego swoim działaniem głównie tereny powiatów Ostrołęka, Przasnysz, Maków Maz. i Ciechanów w latach 1945-1949. Akta te zawierają m.in. raporty i meldunki jednostek UB i MO z przebiegu rozpracowania, charakterystyki i służbowe notatki UB, doniesienia kilkunastu tajnych informatorów UB.

IPN BU 0255/228 t. 1-2 (2297/IV).